

Н. Г. Вядрова, здобувач

Харківського національного університету внутрішніх справ

НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

На сучасному етапі економічного розвитку України однією з основних проблем, яка стоїть перед вітчизняною банківською системою, є забезпечення її стабільності та надійності. Стійкість, прозорість і прогнозованість розвитку банківської системи дозволяє з більшою ймовірністю визначати напрями її розвитку, обґрунтувати заходи щодо залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій, запобігання відтоку вітчизняного капіталу за кордон, відновлення кредитування реального сектору економіки, забезпечення економічного та соціального зростання країни.

Несприятливі процеси, обумовлені негативним впливом світової фінансової кризи 2008 року, стали серйозною перевіркою стійкості вітчизняного банківського сектору. Як наслідок, за підсумками рейтингової оцінки з 27 банків України на кінець 2009 р. жоден з українських банків не отримав оцінку вище, ніж “стабільний”. Зниження рівня фінансової стійкості вітчизняних банків обумовлювалося такими чинниками: неможливістю проведення комплексного аналізу фінансової стійкості банківської установи та корекції фінансової стратегії відповідно до виявлених змін; зростанням недовіри клієнтів до банківської системи, що підтверджується фактом відтоку коштів з депозитних рахунків; значною питомою вагою валютних кредитів, що призвело до погіршення якості кредитного портфеля та банківських активів в цілому внаслідок непогашення кредитів позичальниками, в яких відсутні валютні надходження; зростанням банківських ризиків тощо.

Події останніх кількох років свідчать про необхідність модифікації системи оцінки фінансової стійкості банківських установ, яка має ґрунтуватися на комплексному підході та враховувати не тільки показники фінансового стану банку, але й якісні характеристики його діяльності. Крім того, для забезпечення фінансової стійкості банківських установ доцільно застосувати такі заходи: у нормативно-правовому полі необхідно внести зміни у частині систематизації обов’язкових економічних нормативів, що дозволило б підвищити ефективність банківського регулювання та нагляду; у фінансовій стратегії для підтримки ліквідності необхідно дотримуватися “методу конверсії фондів”, тобто розподіл залучених ресурсів у розміщені ресурси має здійснюватися з урахуванням термінів їх залучення та розміщення або “методу наукового управління”; у процентній політиці банку – найбільш оптимальним є використання “плаваючого процентного діапазону” та обов’язкового щоденного моніторингу ринкової кон’юнктури щодо зміни відсоткових ставок; у депозитній політиці в умовах кризи велику роль відіграє диференціація асортименту депозитних продуктів; у кредитній політиці необхідно переглянути ліміт кредитного портфеля, середню прибутковість кредитного портфеля, а також портрет пріоритетних категорій позичальників і порядок адміністрування кредитів; у системі фінансової

безпеки доцільно сформувати систему моніторингу факторів, які можуть спричинити виникнення негативних тенденцій у процесах функціонування та розвитку банківської установи та позначитися на її стійкості та платоспроможності; в напрямі підвищення капіталізації банківських установ – активізувати процеси реорганізації та реструктуризації банків; у напрямі оздоровлення санаційноспроможних банківських установ та ліквідації нежиттєздатних структур – вирішення проблеми “токсичних” активів на підставі активізації участі на ринку колекторських і факторингових компаній тощо.

Таким чином, в умовах посилення конкурентної боротьби та збільшення рівня ризиків банки мають приділяти значну увагу питанням підвищення власної фінансової стійкості на підставі реалізації системи стратегічного управління і визначення її системоутворюючих складових. Запропонована система заходів дозволяє підвищити фінансову стійкість банків у довгостроковій перспективі, створити необхідні передумови економічної стійкості і стабільності розвитку банківської системи України в цілому.

Вядрова, Н.Г. Напрями забезпечення фінансової стійкості банківських установ [Текст] / Н.Г. Вядрова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник тез доповідей XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції (27–28 жовтня 2011 р.). Т.2. / Голов. ред. А.О. Єпіфанов. – Суми : УАБС НБУ, 2011. – С. 102–104.